

שהוא מקיים את המצוות עבור ה' ועבודת ה' תהפוך להיות נטל עבורו.

לכן, הפסוק האומר: "לא-נפלאות הוא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲמֵהוּ הוּא" מלמד אותנו: שאדם לא צריך להיות במדרגה גבוהה כדי לקיים את המצוות. והפסוק האומר "כִּי... בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ, לַעֲשׂוֹתוֹ" מלמד אותנו: שאנחנו רק צריכים להוסיף את הכוונה 'לשם מצות השם' למצוות שלנו – ולא חובה יותר מזה.

כמובן, שאם אדם מוסיף עוד מחשבה למצוות, המצוה שלו וודאי תשיג השפעה גדולה יותר, אבל אין הדבר מעכב.

בנוסף, הרב ליכטנשטיין כותב שיש אפשרות שיהיו שני אנשים, שניהם מתפללים, מניחים תפילין, אומרים קריאת שמע, נוטלים ידיים, מברכים ברכת המזון וכו'. ההבדל היחידי בין השניים הוא שאחד מהם מכון 'לשם השם' לפני המצוה והשני לא.

האדם המכוון – יצא ידי חובת המצוות! ועבודתו תערב לו!! מאחר והוא יודע שהוא מקיים את מצות מלך מלכי המלכים הקב"ה. המצוות שלו יהיו יקרות בעיניו כיהלומים.

אבל לא כך האדם השני, יכול להיות שהוא ביצע את אותן הפעולות, אבל הוא לא קיים את המחויבות שלו ועבודת השם שלו מרגישה כעול כבד!

לפיכך, עלינו לראות את החשיבות העצומה של הוספת כוונה לכל המצוות שלנו; לעשות לה' נחת רוח ולהוסיף טעם לחיינו!

מצות חינוך הילדים

זוהי מצוה מדברי קבלה לחנך את הילדים כראוי. ה'חיי אדם' (כלל סו, ס' א) כותב: 'אם יש לו בנים קטנים יחנכם במצוות והיא מצות עשה

מלחמת היצר

מין השולחן ערוך זיע"א פוסק (סימן ס' סעיף ד') שאדם מחויב שתהיה לו כוונה לפני עשיית מצווה.

הכוונה 'כאשר ציווה השם', יכולה להפוך את הפעולות השגרתיות ביותר למצוות מן המניין!

עדיף לומר בקול את מילות הכוונה, כפי שכותב חובות הלבבות: 'המחשבה נמשכת אחר הדיבור' (שער חשבון הנפש, פרק ג).

עצת היצר

הרב הגאון ר' מרדכי ליכטנשטיין זצ"ל הוא המחבר של הספר 'מצוות הלבבות' בנושא כוונת המצוות. בהקדמה, ר' ליכטנשטיין מסביר למה אנשים מזניחים את הכוונה לפני עשיית המצוות:

בתורה כתוב (דברים פרק ל, פסוקים: יא, יד):

"כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לֹא נִפְלְאת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲמֵהוּ הוּא: ... כִּי קְרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מֵאֵד בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ."

במילים אלו התורה הקדושה מונעת שתי (2) טעויות אפשריות שאדם עלול לעשות;

הטעות הראשונה היא שיחשוב שעבודת ה' דורשת כוונות נשגבות שרלוונטיות רק לצדיקים גדולים: 'וודאי שלעולם לא אגיע לרמה הזאת' אדם עלול לחשוב: 'אז למה שאטרח לנסות?'.

עם הגישה הזו, בסופו של דבר הוא יוותר... והתוצאה תהיה: 'יתרשל מעבודת המצוות ויפול משמים לארץ, ח"ו!'

הטעות השניה היא שיחשוב: 'שהמצוות לא דורשות שום מחשבה כלל ורק הפעולות חשובות!' אם אדם מאמין בכך, בסופו של דבר הוא ישכח!

מדברי קבלה כמו שכתוב: "חֲנוּךְ לְנֶעַר עַל פִּי דְרָפוֹ" (משלי כב, י).

ה'משנה ברורה' אומר שהחינוך שייך גם לבנות (ס' שמג, ס"ק ב).

לפיכך, כאשר אדם מחנך את ילדיו לקיים המצוות (ולקיימן עם כוונה) מלמד אותם תורה, להיות בעלי אמונה ומידות טובות וכשהוא משוחח אתם על השגחה פרטית ויראת שמים, עליו לכוון תחילה:

הריני מכוון לקיים מצות חינוך הילדים כאשר צוה ה'

מצות כבוד חכמים וזקנים

זוהי מצווה מדאורייתא לקום בפני זקן הנכנס לתוך ד' אמותיו, כמו גם לחלוק כבוד בדרכים אחרות כמו לפנות עבורו מקום ישיבה, או לאפשר לו לעבור ראשון בפתח הדלת. אנחנו לומדים זאת מהפסוק: "מִפְּנֵי יְשִׁיבָה תִּקְוֶה וְהִדְרִיף פְּנֵי זָקֵן" (ויקרא יט, לב).

את זאת אנו חייבים לעשות עבור גבר או אישה בני למעלה מ-70 (יש הטוענים למעלה מגיל 60). אם אדם לא בטוח בגיל העומד מולו, ההלכה דורשת לעמוד מכיוון ש'ספק דאורייתא לחומרא' (פסקי הגרי"ש, דף קמא-ב).

המצווה היא גם כלפי תלמיד חכם, אפילו אם הוא צעיר מגיל 60, כמו גם כלפי אשתו של תלמיד חכם.

אדם נדרש לעמוד גם בפני מי שמקיים מצווה כגון; אנשים המלווים את המת. (טורי זהב יורה דעה סימן שסב' סעיף קטן ב).

(יכול להיות שזה המקור לעמוד בפני חתן וכלה כשהם הולכים לחופה, כשהם הולכים לקיים את מצוות הקידושין.)

באופן דומה, אדם נדרש לעמוד בפני אדם הידוע כגומל חסדים כמו מתנדבי 'הצלה' או 'חברים' או מישחו המנהל גמ"ח.

מאחר וזה מנומס להראות כבוד לאדם המבוגר או המכובד יותר, זה לא יהיה גלוי לעין שאדם עושה זאת לשם המצווה. ולכן, אדם לא מקיים את המצווה אלא אם יכוין לפני כן:

הריני מכוון לקיים מצות כבוד חכמים ו זקנים כאשר צוה השם

מצות קידוש הכהנים

זוהי מצוה לתת לכהן קדימות לכל דבר קדושה, כמו כאשר הגבאי קורא לו ראשון לתורה, או כאשר מכבדים אותו להוביל את הזימון.

באופן דומה, זוהי מצוה לכבד או לשרת כהן, לדוגמא לתת לו את המנה הראשונה בארוחה, למזוג לו לשתות או להושיב אותו במקום כבוד. (עין ספר מצוות הקצר, עשה נ')

כלול במצווה זו הוא כיבוד הכהן במילים ואפילו במחשבה! (האבן עזרא ויקרא כא, ח)

זה כולל את המצווה דאורייתא 'מקדש את הכהן' וזאת אנו לומדים מהפסוק בויקרא: "וְקִדְשְׁתוּ פִּי אֶת לַחֶם אֱלֹהִים לְקִיף הוּא מְקַרֵּב" (ויקרא כא, ח).

כשאדם מקיים כל אחת מצורות הכבוד הללו, עליו לכוין לפני:

הריני מכוון לקיים מצות 'וקדשתו' כאשר צוה השם

ידוע שכשהרב הגאון ר' חיים קנייבסקי זצ"ל הגיב למכתבים שנשלחו אליו, הוא נתן עדיפות למכתבים שנשלחו ע"י כהנים.

א גוט שבת!